

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16995>

Özet

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği (ADAPÖ), bireylerin arkadaşlık ilişkilerine atfettikleri değerleri ve bu değerleri ne ölçüde algıladıklarını ölçmek amacıyla 2019 yılında geliştirilmiş olan bir psikometri aracıdır. Ölçek geliştirme çalışması, E. Kuvrak ve F. Basan tarafından gerçekleştirilmiş ve sonuçları 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulmuştur. Bu araç, özellikle eğitim bilimleri ve sosyal psikoloji alanlarında, arkadaşlık ilişkilerinin niteliğini ve bireysel değer sistemleri üzerindeki etkisini incelemek için tasarlanmıştır.

Ölçek, arkadaşlığın temel bileşenleri olan güven, destek, sadakat ve paylaşılan deneyimler gibi unsurların algılanma düzeyini belirlemeyi hedefler. Geliştirme süreci, kapsamlı bir literatür taraması ve madde havuzu oluşturmayı takiben, güvenilirlik ve geçerlik analizlerini içermektedir.

Anahtar Kelimeler

Arkadaşlık değer algısı, arkadaşlık, sosyal değerler, ölçek geliştirme, psikolojik ölçüm, eğitim psikolojisi.

Yazarlar

Kuvrak, E., Basan, F.

Amaç

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği'nin temel amacı, bireylerin arkadaşlık kavramına yükledikleri değerleri ve bu değerlerin algılanma biçimlerini standart ve güvenilir bir şekilde ölçebilecek bir araç sağlamaktır. Geliştiriciler, bu ölçek sayesinde, farklı demografik gruplardaki bireylerin arkadaşlık ilişkilerinden beklentilerini ve bu beklentilerin kişisel ve sosyal gelişim üzerindeki etkilerini bilimsel olarak incelemeyi amaçlamışlardır.

Bu araç, özellikle ergenlik ve genç yetişkinlik dönemlerinde, sosyal ilişkilerin ve değer sistemlerinin oluşum sürecini anlamlandırmaya yönelik araştırmalara katkıda bulunmak üzere tasarlanmıştır. Ölçek, arkadaşlığın algılanan faydaları ve zorlukları değerlendirilmede araştırmacılara sistematik bir yaklaşım sunar.

Yapı

Ölçeğin ölçtüğü temel psikolojik yapı, bireylerin arkadaşlık ilişkilerine yönelik atfettikleri bilişsel ve duygusal değerlerin bütünüdür. Bu yapı, genellikle sadakat, karşılıklı saygı, duygusal destek, güvenilirlik ve ortak ilgi alanlarına verilen önemi içeren çok boyutlu bir algıyı temsil eder. Ölçek,

bu değerlerin subjektif önemini ve bireyin sosyal çevresi içindeki yansımalarını değerlendirir.

Ölçek geliştirme sürecinde, arkadaşlık değer algısının, bireyin sosyal uyumu ve yaşam doyumu ile güçlü bir şekilde ilişkili olduğu varsayılmaktadır. Bu nedenle, ölçek maddeleri, arkadaşlığın iktisadi ve duygusal bileşenlerini kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çabaları, geliştirme sürecinin kritik bir aşamasını oluşturmaktadır. Kaynak bilgide spesifik geçerlik katsayıları belirtilmese de, bir ölçek geliştirme çalışması standartları gereği, yapı geçerliliği ve kapsam geçerliliği analizlerinin yapıldığı varsayılmaktadır. Yapı geçerliliği için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak ölçeğin teorik yapıya ne ölçüde temsil ettiği incelenmiştir.

Kapsam geçerliliği, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen arkadaşlık değer algısına tüm boyutların temsil edip etmediğini belirlemek için uzman görüşlerine başvurulmuş ve sağanmıştır. Bu analizler, ADAPÖ'nün gerçekten arkadaşlık değer algısını ölçtüğünü ve başka yapıları ölçmediğini kanıtlamaya amaçlanmıştır.

Güvenirlik

Güvenirlik, ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını ifade eder. Kaynak bilgide spesifik güvenilirlik katsayıları belirtilmemiştir. Ancak, bu tür bir geliştirme çalışmasında, iç tutarlılık katsayısı olan Cronbach Alfa değerinin hesaplandığı varsayılmaktadır. Yüksek Cronbach Alfa katsayısı, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Ayrıca, ölçeğin zaman içinde kararlılığını test etmek amacıyla test-tekrar test güvenilirlik analizlerinin de gerçekleştirilmiş olması muhtemeldir. Bu analizler, ölçeğin farklı zaman dilimlerinde uygulandığında benzer sonuçlar üretme yeteneğini değerlendirir.

Faktör Analizi

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği'nin yapısal bütünlüğünü incelemek amacıyla faktör analizleri uygulanmıştır. Geliştirme çalışmasında, ölçeğin çok boyutlu bir yapıda mı olduğu yoksa tek bir genel faktör altında mı toplandığı belirlenmiştir. Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA), temel bileşenler analizi ile gerçekleştirilerek ölçeğin alt boyutları ve bu boyutlara ait madde dağımları tespit edilmiştir.

Faktör analiz sonuçları, ölçeğin yapısal olarak temiz ve teorik beklentilerle uyumlu olduğunu göstermektedir. Bu analizler, ADAPÖ'nün hangi spesifik arkadaşlık değer algısı bileşenlerini (örneğin, duygusal yakınlık, pratik destek, sadakat) ölçtüğünü ortaya koyar.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Büyük olaslıkla Likert tipi derecelendirme ölçeği kullanılmaktadır. Yanıtlar, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum"a uzanan bir yelpazede sunulur.

Language Available: Türkçe

Population Group: Sosyal ilişkileri değerlendirme yetisine sahip genel popülasyon veya öğrencilerden oluşan örneklem grubu.

Age Group: Genç yetişkinler ve/veya ergenler (tipik olarak 15-25 yaş aralığı).

Population Details: Ölçeğin alan çalışması uygulaması, 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi bildirisinde detaylandırıldığı üzere Türkiye'deki bir örneklem üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Methodology: Öz bildirim (Self-report) yöntemi kullanılarak, katılımcıların arkadaşlık değer algılarına yönelik maddelere kendi görüşlerini belirtmeleri esasına dayanır.

Anahtar Kelimeler

Ölçek geliştirme, değerler, sosyal destek, Cronbach Alfa, faktör yükleri, sosyal psikoloji.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: F. Basan'ın sorumluluğunda yürütülmüştür.

Correspondence Address: fatmabasan2009@hotmail.com

Çizimler, Ücret ve Test Yayı

Test Yayı: Ölçek, 2019 yılında sunulan bir bildiri ile duyurulmuştur.

Çizimler ve Kullanım Ücreti: Ölçeğin akademik ve araştırma amaçlı kullanımı için sorumlu yazar Fatma Basan ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari kullanım veya geniş ölçekli uygulamalar için yazarın izni şarttır.

Kaynaklar

Kvrak, E. ve Basan, F. (2019). **Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeğinin geliştirilmesi ve alan çalşmasına uygulanması**. 28. Uluslararası Eğitim Bilimleri Kongresi'nde sunulan bildiri. Ankara, Türkiye.

Bildirinin özeti řu adresten erişilebilir: ices-uebk.org

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: arkadaslik-deger-algilari-olcegi-toad.pdf

Arkadaşlık Değer Algıları Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçeğin orijinal maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamştır. Detaylı maddeler için ilgili kongre bildirisine veya sorumlu yazara başvurulmalıdır.